

GGD

Amsterdam

Hoe gaat het met Amsterdamse jongvolwassenen?

Resultaten Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024

In deze factsheet leest u hoe gaat het met Amsterdamse jongvolwassenen (16 tot en met 25 jaar). Zijn ze gelukkig? Ervaren ze veel stress? Hoe staat het met middelengebruik en leefstijl? Zijn de cijfers in 2024 veranderd ten opzichte van de vorige meting in 2022? En hebben jongvolwassenen nog blijvende (gezondheids-)klachten door de coronaperiode? De cijfers zijn gebaseerd op de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024.

De Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 is een online monitor uitgevoerd in april-juli 2024. Het is de opvolger van de Corona Gezondheidsmonitor 2022. Beide gezondheidsmonitors zijn onderdeel van het landelijke Gezondheidsonderzoek COVID-19.

Wat valt op?

Ruim 4 op de 10 jongvolwassenen ervaren hun eigen mentale gezondheid als (zeer) goed: Bijna 6 op de 10 ervaren hun mentale gezondheid als gaat wel of (zeer) slecht. Wel is de mentale gezondheid in vergelijking met 2022 licht verbeterd. Minder jongvolwassenen ervaren (heel) vaak stress ten opzichte van 2022. En eenzaamheid komt ook minder vaak voor dan in 2022. Ook blijkt dat Amsterdamse jongvolwassenen zich vaker gelukkig voelen en dat serieuze suïcidegedachten onder deze groep minder vaak voorkomt dan in 2022. De veerkracht van jongvolwassenen is ook toegenomen en ze zijn meer gaan bewegen. Deze ontwikkelingen zijn vergelijkbaar met de landelijke ontwikkelingen. Ongunstig is dat een groter deel van de Amsterdamse jongvolwassenen de drugs 3-MMC of 4-MMC is gaan gebruiken. Amsterdamse jongvolwassenen scoren op het merendeel van de thema's ongunstiger dan leeftijdsgenoten in de rest van Nederland. Binnen sommige thema's zien we verschillen tussen groepen jongvolwassenen (gender, leeftijd of opleidingsniveau); de meest significante verschillen worden in deze factsheet uitgelicht.

Ervaren gezondheid

Amsterdamse jongvolwassenen ervaren hun gezondheid gemiddeld als minder goed dan hun leeftijdsgenoten in Nederland. Zes op de tien jongvolwassenen ervaren zijn/haar gezondheid als (zeer) goed. En vier op de tien jongvolwassenen ervaren zijn/haar gezondheid als matig of (zeer) slecht.

Mentale gezondheid

Een kleiner deel van de Amsterdamse jongvolwassenen ervaart hun mentale gezondheid als (zeer) goed in vergelijking met jongvolwassenen in Nederland (44% versus 51%). Ook voelen Amsterdamse jongvolwassenen zich in het dagelijks leven vaker beperkt door psychische problemen dan hun leeftijdsgenoten in Nederland (23% versus 18%). Stress en risicofactoren voor mentale problemen, zoals moeite met rondkomen en prestatiedruk, komen bij jongvolwassenen in Amsterdam vaker voor dan bij hun leeftijdsgenoten in Nederland. Zelfs één op de twee Amsterdamse jongvolwassenen ervaart (heel) vaak stress.

Leefstijl

In 2024 geeft een groter deel van de Amsterdamse jongvolwassenen aan onveilig te vrijen dan in de rest van Nederland. Ook ligt het aandeel Amsterdamse jongvolwassenen dat slecht slaapt hoger dan in Nederland. In 2024 geven meer Amsterdamse jongvolwassenen aan wekelijks te sporten dan in 2022 (76% versus 67%). En het aandeel Amsterdamse jongvolwassenen dat minimaal vijf dagen per week een half uur beweegt is in 2024 ook groter dan in 2022 (59% versus 52%). Deze ontwikkelingen qua sport en bewegen zijn vergelijkbaar met de landelijke ontwikkelingen.

Middelengebruik

Amsterdamse jongvolwassenen roken (exclusief e-sigaret) vaker en zijn vaker 'zware drinker' dan jongvolwassenen in Nederland. Ook gebruiken meer Amsterdamse jongvolwassenen drugs dan jongvolwassenen in Nederland. Dit geldt voor cannabis (23% versus 15%) en voor harddrugs (18% versus 9%). In Amsterdam is het gebruik van XTC onder jongvolwassenen in de periode 2022-2024 afgenomen. Het gebruik van 3-MMC of 4-MMC is juist toegenomen onder deze groep. Het totale gebruik van harddrugs door Amsterdamse jongvolwassenen is gelijk gebleven in de periode 2022-2024.

Digitale omgeving

De digitale omgeving is een nieuw thema binnen de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024. Ten opzichte van de rest van Nederland gokten minder Amsterdamse jongvolwassenen online in het afgelopen jaar (15% versus 19%). Risicovol sociale media gebruik komt vaker voor onder Amsterdamse jongvolwassenen dan hun leeftijdsgenoten in Nederland (36% versus 25%). Ook geven Amsterdamse jongvolwassenen in 2024 vaker dan hun leeftijdsgenoten aan stress en prestatiedruk te ervaren door sociale media.

Wat is de impact van de coronaperiode op de gezondheid?

In deze monitor zijn vragen gesteld over de impact van de coronaperiode die jongvolwassenen in 2024 nog ervaren. De invloed van corona verschilt van persoon tot persoon. De een ervaart negatieve gevolgen, de ander ervaart juist weer positieve gevolgen. Weer anderen ervaren zowel positieve als negatieve gevolgen of helemaal geen gevolgen. Amsterdamse jongvolwassenen geven vaker aan dat zij nog negatieve gevolgen ervaren dan hun leeftijdsgenoten in Nederland (71% versus 65%). Zij benoemen vooral de negatieve gevolgen op de 'mentale gezondheid', 'eigen ontwikkeling', 'studievoortgang' en 'het aangaan en onderhouden van contacten'. De helft van de Amsterdamse jongvolwassenen ervaart nog positieve gevolgen. Met name op de 'eigen ontwikkeling'. Gezondheidsklachten die (mogelijk) door het coronavirus komen, worden genoemd door ongeveer één op de tien jongvolwassenen. Ongeveer één op de twintig jongvolwassenen geeft aan (ernstig) beperkt te zijn in het dagelijks leven vanwege (mogelijke) post-COVID.

Meer weten?

- Op onze [website](#) en in het [tabellenboek](#) vindt u alle cijfers van deze monitor. Daarnaast kunt u de cijfers uitgesplitst naar achtergrondkenmerken (gender, leeftijd, opleidingsniveau en herkomst) bekijken. Ook vindt u daar de resultaten per stadsdeel. Voor landelijke cijfers kunt u terecht op de [website van het RIVM](#).
- De onderzoekers van de afdeling Gezond Leven kunnen u ondersteunen bij de interpretatie van de cijfers. Daarnaast kunnen zij u adviseren over beschikbare preventieprogramma's en mogelijke vervolgacties. Voor meer informatie over deze monitor en wensen voor vervolgonderzoek kunt u contact opnemen met de afdeling Gezond Leven van de GGD.

Ervaren gezondheid en geluk

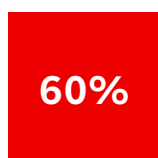
Wat zien we?

In 2024 ervaren zes op de tien Amsterdamse jongvolwassenen hun gezondheid als (zeer) goed. Bijna zes op de tien Amsterdamse jongvolwassenen gaven aan zich gelukkig te voelen. Beide cijfers zijn lager dan in Nederland. Zien we verschillen tussen groepen? Op beide uitkomsten scoren vrouwen lager dan mannen. Mbo-ers en Hbo-ers scoren lager dan jongvolwassenen met andere opleidingsniveaus.

Zijn de cijfers in de periode 2022-2024 veranderd? Ten opzichte van 2022 is het deel van de Amsterdamse jongvolwassenen dat zich gelukkig voelt gestegen. Het percentage Amsterdamse jongvolwassenen dat zijn/haar eigen gezondheid als (zeer) goed ervaart is vergelijkbaar met 2022. Deze ontwikkelingen zijn vergelijkbaar met de landelijke ontwikkelingen.

Ervaart gezondheid als (zeer) goed

Amsterdam

Nederland

Voelt zich gelukkig, laatste 4 weken

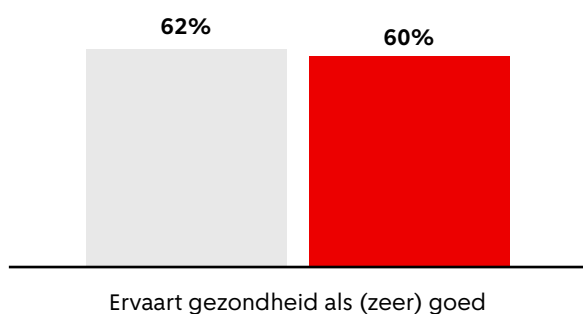
Amsterdam

Nederland

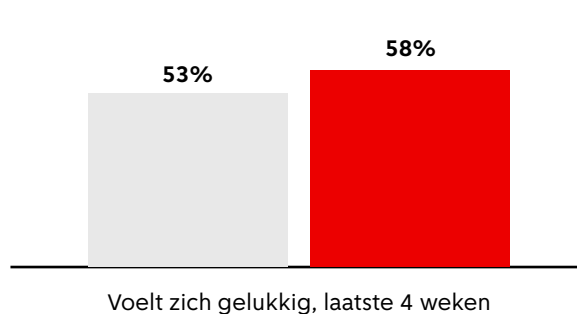

Ervaren gezondheid: 2022 versus 2024

2022 2024

Geluk: 2022 versus 2024

2022 2024

Mentale gezondheid

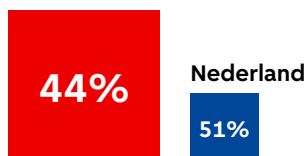
Wat zien we?

Het aandeel Amsterdamse jongvolwassenen dat hun mentale gezondheid als (zeer) goed ervaart is kleiner dan in de rest van Nederland (44% versus 51%). Ook is het aandeel Amsterdamse jongvolwassenen dat zich in het dagelijks leven (vaak tot voortdurend) beperkt voelt door psychische klachten groter dan gemiddeld in Nederland. Ook angst- of depressiegevoelens gemeten met de MHI-5^{1,2}, (enigszins tot sterke) eenzaamheid en stress komen in Amsterdam vaker voor dan in de rest van Nederland. Dit geldt niet voor suïcidegedachten. Zien we verschillen tussen groepen? Vrouwen scoren minder gunstig dan mannen op ervaren mentale gezondheid, beperkingen door psychische klachten, angst- en depressiegevoelens en stress.

Zijn de cijfers in de periode 2022-2024 veranderd? Het aandeel Amsterdamse jongvolwassenen dat stress of eenzaamheid ervaart is gedaald. Ook is het percentage jongvolwassenen dat (heel) vaak heeft nagedacht over suïcide lager dan in 2022. Deze ontwikkelingen zijn vergelijkbaar met de landelijke ontwikkelingen.

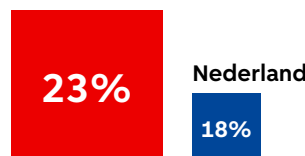
Ervaart mentale gezondheid als (zeer) goed

Amsterdam

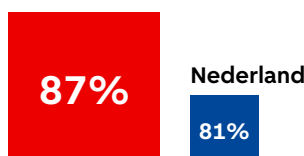
In het dagelijks leven beperkt door psychische klachten, vaak tot voortdurend

Amsterdam

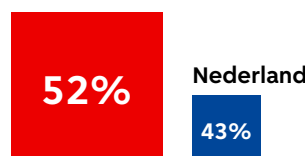
Angst- of depressiegevoelens, afgelopen 4 weken (MHI-5)^{1,2}

Amsterdam

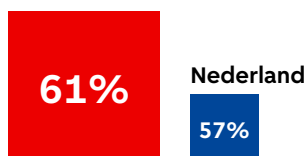
Gestrest, (heel) vaak

Amsterdam

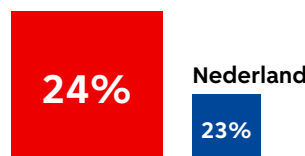
Enigszins tot sterk eenzaam

Amsterdam

Sterk eenzaam

Amsterdam

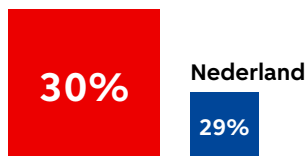
1 De 'Mental Health Inventory 5' (MHI-5) is een korte vragenlijst met 5 vragen over mentale gezondheid. De score op deze vragen bepaalt in hoeverre iemand angst- of depressiegevoelens had in de afgelopen 4 weken.

2 Er zijn sinds 2024 nieuwe afkappunten voor de MHI-5. Hierdoor zijn vergelijkingen met 2022 niet mogelijk.

Mentale gezondheid

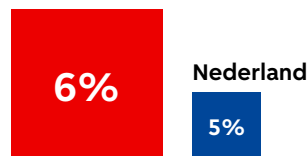
Suïdegedachten, wel eens³

Amsterdam

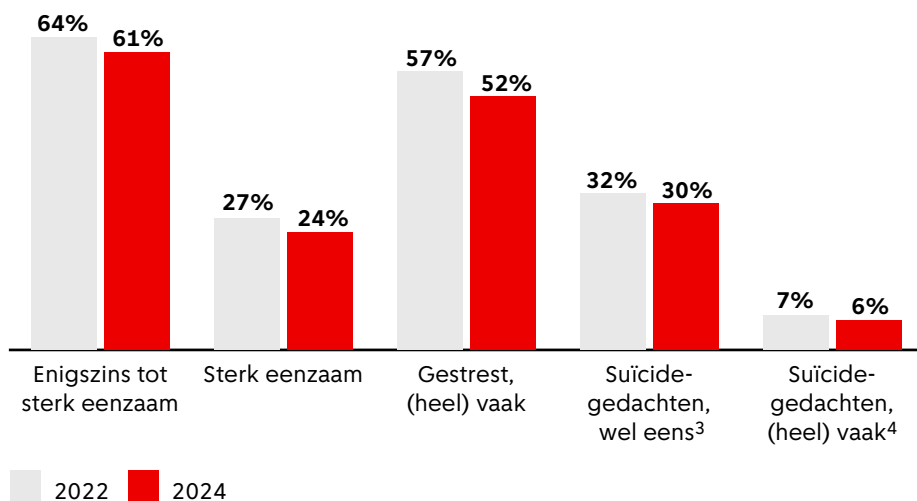

Suïdegedachten, (heel) vaak⁴

Amsterdam

Mentale gezondheid: 2022 versus 2024

3 Heeft de laatste 12 maanden er een enkele keer tot heel vaak serieus over gedacht een eind te maken aan het leven.

4 Heeft de laatste 12 maanden er (heel) vaak serieus over gedacht een eind te maken aan het leven

Mentale gezondheid: risicofactoren

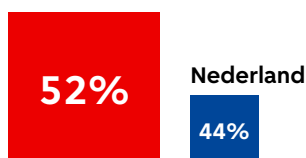
Wat zien we?

Het percentage Amsterdamse jongvolwassenen dat prestatiedruk 'vanuit zichzelf' ervaart (één op de twee) is hoger dan gemiddeld in Nederland. Één op de drie Amsterdamse jongvolwassenen ervaart prestatiedruk 'vanuit anderen', dat is vergelijkbaar met Nederland. Het deel van de Amsterdamse jongvolwassenen dat moeite heeft met rondkomen is groter dan in de rest van Nederland. Zien we verschillen tussen groepen? Ervaren prestatiedruk 'vanuit zichzelf' en moeite met rondkomen nemen bij Amsterdamse jongvolwassenen toe met de leeftijd.

Zijn de cijfers in de periode 2022-2024 veranderd? Het aandeel jongvolwassenen in Amsterdam dat moeite heeft met rondkomen is in 2024 vergelijkbaar met 2022. De vraag over prestatiedruk is in 2024 voor het eerst uitgevraagd.

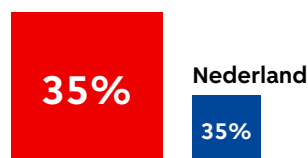
Ervaart regelmatig/vaak prestatiedruk 'vanuit zichzelf'

Amsterdam

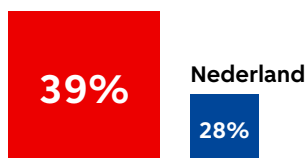
Ervaart regelmatig/vaak prestatiedruk 'vanuit anderen'

Amsterdam

Moeite met rondkomen

Amsterdam

Mentale gezondheid: beschermende factoren

Wat zien we?

Acht op de tien Amsterdamse jongvolwassenen is in 2024 voldoende weerbaar. Dit is iets minder dan in de rest van Nederland. Bijna de helft van de Amsterdamse jongvolwassenen heeft (heel) veel vertrouwen in de eigen toekomst. De meerderheid van de jongvolwassenen in Amsterdam kan bij iemand terecht bij een probleem. Van de Amsterdamse jongvolwassenen geeft iets meer dan de helft aan meestal weer snel te herstellen na een moeilijke periode (veerkracht). Deze drie cijfers zijn vergelijkbaar voor Amsterdam en Nederland. Zien we verschillen tussen groepen? Vrouwen scoren minder gunstig dan mannen op weerbaarheid, vertrouwen in de eigen toekomst en veerkracht.

Zijn de cijfers in de periode 2022-2024 veranderd? Veerkracht is onder Amsterdamse jongvolwassenen verbeterd ten opzichte van 2022. Dit is vergelijkbaar met de landelijke ontwikkeling.

Voldoende weerbaar

Amsterdam

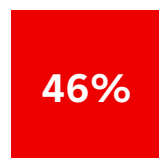

Nederland

(Heel) veel vertrouwen in de eigen toekomst

Amsterdam

Nederland

Kan bij iemand terecht bij een probleem

Amsterdam

Nederland

Herstelt na een moeilijke periode meestal weer snel

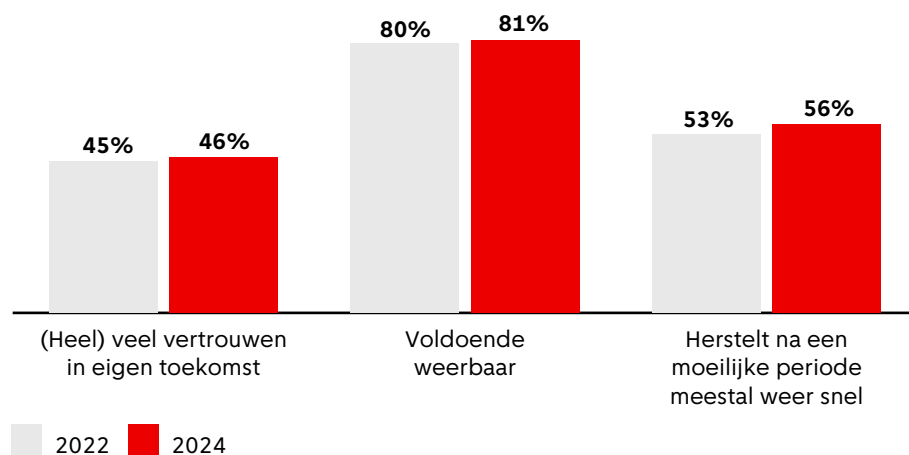
Amsterdam

Nederland

Vertrouwen, weerbaarheid en veerkracht: 2022 versus 2024

Leefstijl

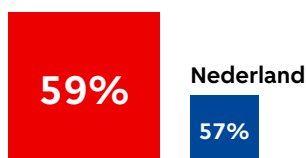
Wat zien we?

In 2024 bewegen bijna zes op de tien Amsterdamse jongvolwassenen 5 of meer dagen per week minimaal een half uur. Driekwart van de jongvolwassenen in Amsterdam sport wekelijks. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met Nederland. Een groter aandeel van de Amsterdamse jongvolwassenen heeft slaapproblemen in vergelijking met hun leeftijdsgenoten in de rest van Nederland. Onveilig vrijen komt bij een groter deel van de Amsterdamse jongvolwassenen voor dan bij jongvolwassenen in Nederland. Zien we verschillen tussen groepen? Vrouwen scoren ongunstiger ten opzichte van mannen op sporten en bewegen en op slaapproblemen. Mbo-ers slapen vaker slecht dan jongvolwassenen met de andere opleidingsniveaus.

Zijn de cijfers in de periode 2022-2024 veranderd? In 2024 sporten meer Amsterdamse jongvolwassenen wekelijks en beweegt een groter aandeel minimaal vijf dagen per week een half uur ten opzichte van 2022. Deze ontwikkelingen zijn vergelijkbaar met de landelijke ontwikkelingen.

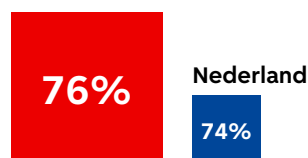
Beweegt 5 of meer dagen per week minimaal een half uur

Amsterdam

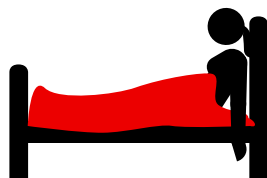
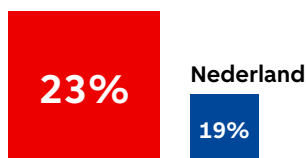
Sport wekelijks

Amsterdam

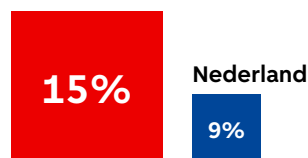
Slaapt meestal (heel) slecht

Amsterdam

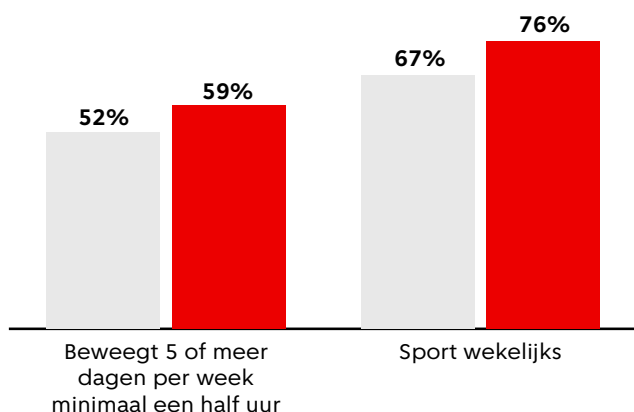

Onveilig vrijen met meerdere verschillende personen¹

Amsterdam

Beweging en sport: 2022 versus 2024

■ 2022 ■ 2024

¹ Had laatste half jaar seks met verschillende personen en gebruikte soms of nooit een condoom of beflapje tijdens seks.

Middelengebruik

Wat zien we?

In 2024 is het deel van de Amsterdamse jongvolwassenen dat gekwalificeerd wordt als zware drinker¹ hoger dan in Nederland. Het aandeel van Amsterdamse jongvolwassenen dat nicotine (roken, vpen en/of snus) gebruikt ligt ook hoger dan elders in Nederland (37% versus 33%). Uitgesplitst laten de cijfers zien dat een groter aandeel van de jongvolwassenen in Amsterdam rookt en een kleiner aandeel vpet in vergelijking met Nederland. Het aandeel van de jongvolwassenen in Amsterdam dat cannabis gebruikt is anderhalf keer hoger dan in Nederland en het aandeel dat harddrugs² gebruikt is twee keer zo hoog als in Nederland. Zien we verschillen tussen groepen? Alcoholgebruik neemt toe met de leeftijd en cijfers zijn hoger voor Hbo-ers en WO-ers ten opzichte van de overige opleidingsniveaus. Mannen roken vaker dan vrouwen (exclusief e-sigaret). Harddrugsgebruik neemt toe met de leeftijd en komt vaker voor bij HBO-ers en WO-ers in vergelijking met de overige opleidingsniveaus.

Zijn de cijfers in de periode 2022-2024 veranderd? Het aandeel Amsterdamse jongvolwassenen dat rookt (exclusief e-sigaret) is vergelijkbaar in 2022 en 2024. Onder Amsterdamse jongvolwassenen is het gebruik van XTC in 2024 afgenomen en het gebruik van 3-MMC of 4-MMC juist toegenomen.

Zware drinker¹

Amsterdam

26%

Nederland

21%

Vrienden vinden het normaal om 10 glazen op één dag of avond te drinken

Amsterdam

35%

Nederland

33%

Rookt (exclusief e-sigaret)

Amsterdam

33%

Nederland

28%

Vapet (gebruikt e-sigaret)

Amsterdam

10%

Nederland

12%

Nicotine gebruiker³

Amsterdam

37%

Nederland

33%

1 Mannen die minstens 1 keer per week minimaal 6 glazen per dag drinken of vrouwen die minstens 1 keer per week 4 glazen per dag drinken.

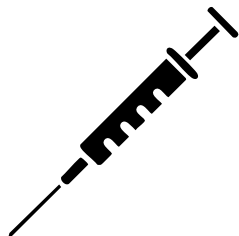
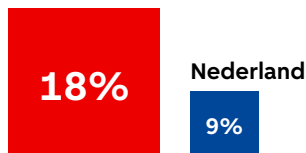
2 De categorie harddrugs bestaat uit 2C-B, 3-MMC, 4-MMC, Amfetamine, Cocaïne, GHB, Ketamine, Paddo's, Truffels en XTC.

3 Jongvolwassenen die roken, vpen of snus gebruiken.

Middelengebruik

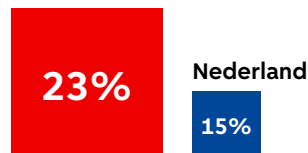
Gebruikt harddrugs¹,
laatste 4 weken

Amsterdam

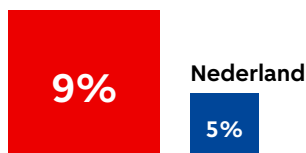
Gebruikt cannabis,
laatste 4 weken

Amsterdam

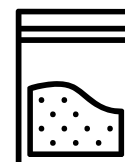
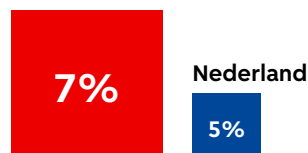
Gebruikt XTC,
laatste 4 weken

Amsterdam

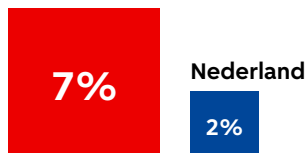
Gebruikt 3-MMC of 4-MMC,
laatste 4 weken

Amsterdam

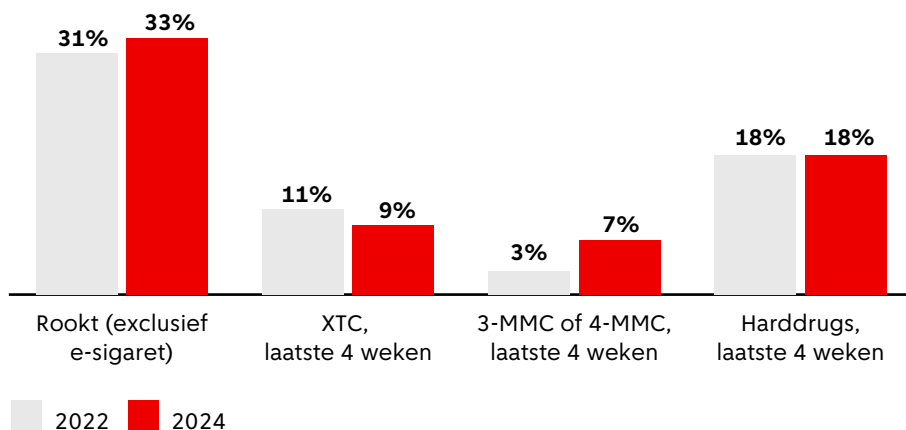

Gebruikt cocaïne,
laatste 4 weken

Amsterdam

Middelengebruik: 2022 versus 2024

¹ De categorie harddrugs bestaat uit 2C-B, 3-MMC, 4-MMC, Amfetamine, Cocaïne, GHB, Ketamine, Paddo's, Truffels en XTC.

Diversiteit in seksuele oriëntatie

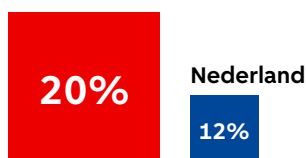
Wat zien we?

Jongvolwassenen in Amsterdam (één op de vijf) zien zichzelf vaker als onderdeel van de LHBTQIA+ gemeenschap dan jongvolwassenen in Nederland (één op de acht). Van de LHBTQIA+ers in Amsterdam heeft zeven op de tien het gevoel meestal tot altijd zichzelf te mogen zijn. Dit cijfer is vergelijkbaar bij LHBTQIA+ers in Nederland.

Zijn de cijfers in de periode 2022-2024 veranderd? Het aandeel Amsterdamse jongvolwassenen dat zichzelf als LHBTQIA+ ziet is in 2024 vergelijkbaar met 2022. Het gevoel geaccepteerd te worden als LHBTQIA+er is voor het eerst uitgevraagd in 2024. Er zijn geen cijfers uit 2022 om mee te vergelijken.

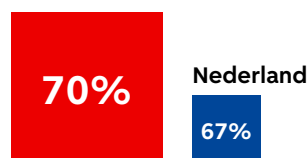
Ziet zichzelf als LHBTQIA+-er

Amsterdam

Meestal tot altijd het gevoel zichzelf te mogen zijn als LHBTQIA+er¹

Amsterdam

¹ Slechts uitgevraagd onder de groep respondenten dat zichzelf ziet als LHBTQIA+-er

Digitale omgeving

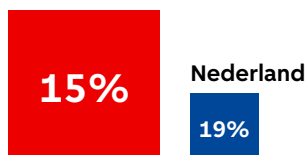
Wat zien we?

Het aandeel Amsterdamse jongvolwassenen dat online gokt voor geld is lager dan elders in Nederland. Het cijfer voor geldproblemen door online gokken is vergelijkbaar voor jongvolwassenen in Amsterdam en Nederland. Risicovol sociale media gebruik¹ komt vaker voor bij Amsterdamse jongvolwassenen (één op de drie) dan bij leeftijdsgenoten in Nederland (één op de vier). Ook ervaren zij vaker stress en prestatiedruk door sociale media dan hun leeftijdsgenoten in Nederland. Zien we verschillen tussen groepen? Online gokken en risicovol gamegedrag² komt vaker voor bij mannen dan bij vrouwen. Risicovol social media gebruik komt minder vaak voor bij Mbo-ers dan bij de overige opleidingsniveaus.

Zijn de cijfers in de periode 2022-2024 veranderd? Digitale omgeving is een nieuw thema in 2024. Er zijn geen cijfers uit 2022 om mee te vergelijken.

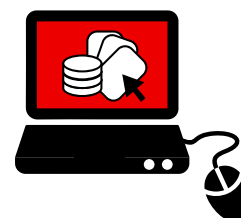
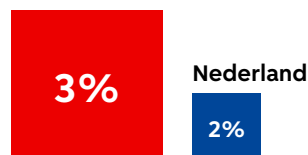
Gokt online voor geld, laatste 12 maanden

Amsterdam

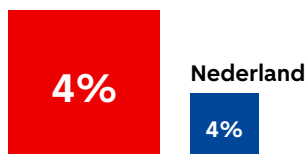
Geldproblemen door online gokken, laatste 12 maanden

Amsterdam

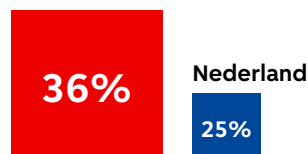
Risicovol gamegedrag²

Amsterdam

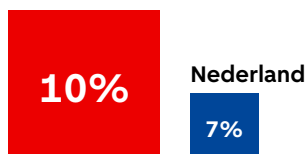
Risicovol sociale media gebruik¹

Amsterdam

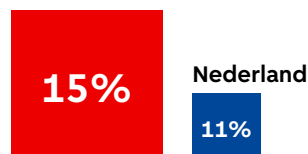
Gestrest door sociale media³

Amsterdam

Prestatiedruk door sociale media

Amsterdam

1 Jongvolwassenen die sociale media blijven gebruiken terwijl dit problemen oplevert of voor wie sociale media gebruik al langer dan een jaar problemen oplevert.

2 Jongvolwassenen die blijven gamen terwijl dit problemen oplevert of voor wie gamen al meer dan een jaar problemen oplevert.

3 Voelt zich (heel) vaak gestrest en ervaart stress door sociale media.

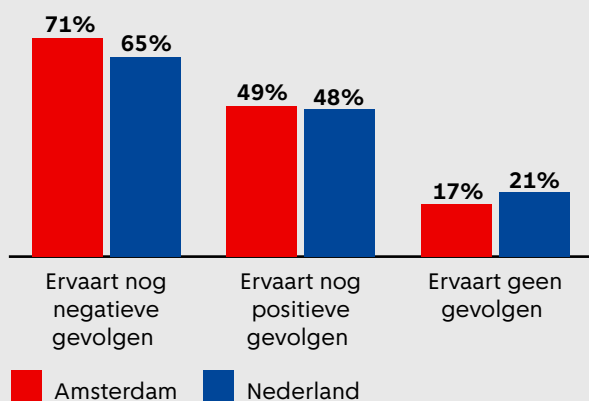
Impact corona

Wat zien we?

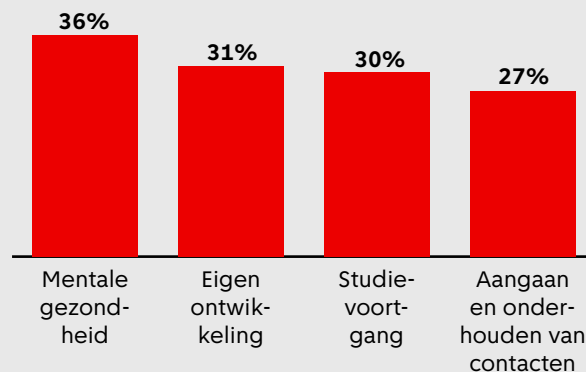
In 2024 ervaart nog zeven op de tien Amsterdamse jongvolwassenen negatieve gevolgen van de coronaperiode. Het cijfer is daarmee hoger dan voor jongvolwassenen in Nederland. Amsterdamse jongvolwassenen noemen vooral als negatieve gevolgen van de coronaperiode de gevolgen op de 'mentale gezondheid', 'eigen ontwikkeling', 'studievoortgang' en 'het aangaan en onderhouden van contacten'. Bijna de helft van de Amsterdamse jongvolwassenen ervaart positieve gevolgen van de coronaperiode. Ook bij positieve gevolgen worden gevolgen op de 'eigen ontwikkeling' het vaakst genoemd. Het aandeel jongvolwassenen met gezondheidsklachten die (mogelijk) door het coronavirus komen is vergelijkbaar in Amsterdam en Nederland. Zien we verschillen tussen groepen? Het aandeel Amsterdamse jongvolwassenen dat negatieve gevolgen ervaart van de coronaperiode neemt toe met de leeftijd. Daarnaast is het lager voor Wo-ers dan voor de overige opleidingsniveaus.

Zijn de cijfers in de periode 2022-2024 veranderd? Het thema impact corona bevat andere uitkomsten dan in 2022. Hierdoor is er geen vergelijking mogelijk met de cijfers uit 2022.

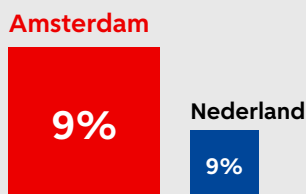
Gevolgen coronaperiode: Amsterdam versus Nederland

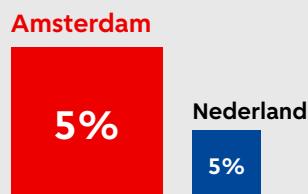
Ervaart negatieve gevolgen op: top-4 in Amsterdam

Gezondheidsklachten die (mogelijk) door het coronavirus komen

(Ernstig) beperkt in het dagelijks leven vanwege (mogelijke) post-COVID

Wat doen we?

In Amsterdam streven we ernaar dat alle jongvolwassenen gelijke kansen hebben om veerkrachtig en gezond op te groeien en te leven. Daarvoor is een radicale inzet nodig op preventie. In 2023 is het raamwerk 'Van zorg(en) naar gezondheid' opgesteld voor een sterkere integrale preventieaanpak. De inzet voor de stad en Amsterdamse jongeren wordt vormgegeven langs drie preventielijnen:

1. We vergroten de inzet op de belangrijkste determinanten van gezondheid: voldoende beweging, gezond eten en een nicotinevrije omgeving. We zetten daarbij vooral in op het gezonder maken van de omgeving. Die veroorzaakt namelijk bepaald gedrag. We zetten in op een gezonde leefomgeving en een gezonde schoolomgeving, om gezondheid te beschermen en gezond gedrag zo makkelijk mogelijk te maken. Dit doen we onder andere via de GGD scholen aanpak (inzet Jeugdgezondheidszorg op scholen en Gezonde School-aanpak) en programma's als Gezonde Omgeving, aanpak Middelengebruik en de Gezonde School.
2. We versterken de preventie-infrastructuur en de basisvoorzieningen. De wijkteams, Ouder- en Kindteams inclusief de Jeugdgezondheidszorg en buurtteams, hebben hier een spilfunctie in. Zij werken op scholen en in wijken en bieden collectieve preventieactiviteiten aan met samenwerkingspartners m.b.t. thema's die spelen in de wijk en bij specifieke doelgroepen zoals jongvolwassenen. Daarnaast heeft het GGD programma Thrive Amsterdam Mentaal Gezond een aanjaagfunctie om aanbieders van preventief aanbod gericht op mentale gezondheid met elkaar te verbinden. Ook ondersteunt Thrive aanbieders bij het vergroten van kennis en vaardigheden om aan mentale gezondheid te werken.
3. We bieden meer en passender preventieaanbod voor specifieke doelgroepen, zodat zorgvragen voorkomen worden of minder zwaar worden. Dit wordt onder andere gedaan vanuit de coalities van het samenwerkingsverband Amsterdam Vitaal & Gezond. Dit is een samenwerking van Gemeente Amsterdam inclusief GGD Amsterdam, zorgverzekeraar Zilveren Kruis, Sigra, Cliëntenbelang Amsterdam en Elaa.

Gezondheidsproblemen staan niet op zichzelf, maar hangen vaak samen met problemen op andere leefgebieden. Om de ongunstige gezondheidstrends onder jongeren te keren is daarom een domeinoverstijgende en goed functionerende netwerksamenwerking nodig. De Gemeente heeft een faciliterende rol om de samenwerking te versterken tussen de sociale basis, de Ouder- en Kindteams en de Buurtteams, onderwijsinstellingen, sportclubs en -verenigingen en preventie-aanbieders.

Met de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 geven GGD'en inzicht in het welzijn, de lichamelijke en mentale gezondheid en leefstijl van jongvolwassenen tijdens en na de coronaperiode op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau.

De resultaten van het onderzoek vormen een belangrijke basis voor de ontwikkeling en invulling van lokaal jeugd- en gezondheidsbeleid. Gemeenten zijn vanuit de wet verplicht om de gezondheidssituatie van hun inwoners in kaart te brengen, ook na rampen en crisissen. De coronacrisis is daar één van. Gemeenten laten deze wettelijke taak uitvoeren door GGD'en.

Wie deden er mee?

In totaal vulden 3.385 Amsterdamse jongvolwassenen de vragenlijst in, dat is 2,5% van alle Amsterdamse jongvolwassenen (135.793).

	Deelnemers aantal Amsterdam / % populatie ¹	Deelnemers aantal Nederland / % populatie ²
Jongvolwassenen 16-25 jaar	3.385	135.666
Gender		
Mannen	1.436 / 46%	54.123 / 51%
Vrouwen	1.893 / 54%	80.351 / 49%
Anders ³	56 / –	1.192 / –
Leeftijd		
16-17 jaar	600 / 13%	29.473 / 18%
18-20 jaar	945 / 26%	47.144 / 30%
21-25 jaar	1.840 / 61%	59.049 / 53%
Opleidingsniveau⁴		
VO of geen opleiding ⁵	992 / 24%	40.576 / 27%
MBO	503 / 16%	43.817 / 32%
HBO	656 / 21%	31.716 / 25%
WO	1.234 / 40%	18.921 / 17%

1 peildatum 1 januari 2024; bron: CBS;

2 Bron: Landelijk bestand – GM Jongvolwassenenmonitor 2024;

3 Voor de 'Anders'-categorie bij gender kan geen schatting worden gemaakt van het percentage in de populatie;

4 Huidige of afgerond opleidingsniveau, peildatum 1 januari 2024; bron: EBB, CRIHO, Onderwijsnummerbestanden VO, Volwasseneneducatie inclusief voortgezet algemeen volwassenenonderwijs, WPO, WEC en UWV;

5 vso, praktijkonderwijs, vmbo-b/k/g/t, mavo, havo, vwo, of geen opleiding.

Methode

De cijfers zijn gestandaardiseerd naar de bevolkingsopbouw op 1 januari 2024 voor leeftijd, geslacht en opleidingsniveau zodat de cijfers een zo representatief mogelijk beeld geven van alle jongvolwassenen in Amsterdam. De landelijke cijfers zijn gestandaardiseerd naar leeftijd en geslacht.

In de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 is genderidentiteit uitgevraagd met de antwoordopties 'man', 'vrouw', 'non-binair' en 'anders dan bovenstaande'. De groepen respondenten die gender 'non-binair' of 'anders dan bovenstaande' invulden zijn te klein om over te publiceren.

Netwerk GOR (Gezondheidsonderzoek bij Rampen)

De GGD'en voeren de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 uit in het kader van de Integrale (populatie-brede) Gezondheidsmonitor COVID-19. Hierbij wordt samengewerkt met GGD GHOR Nederland, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Nivel en ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum, die samen het netwerk GOR vormen. Het onderzoek is bedoeld om de lichamelijke en mentale gezondheidseffecten als gevolg van de coronacrisis onder de Nederlandse bevolking inzichtelijk te maken. ZonMw is namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) opdrachtgever van de monitor en faciliteert verbinding tussen lopende onderzoeken.

Colofon

GGD Amsterdam, januari 2025
Afdeling Gezond Leven
www.ggd.amsterdam.nl
Fotografie: Edwin van Eis
Vormgeving: Vorm de Stad